

SKUPŠTINA CRNE GORE

Potpredsjedniku Skupštine, g-dinu Milutinu Simoviću

Ministru zdravlja

	
CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 29. V	2016. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-2/16-74	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Poštovani gospodine Šegrtu,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sledeće poslaničko pitanje:

Koje su mjere i kontrole preduzete u izmjeni kulture prepisivanja širokospektarnih i antimikrobnih sredstava samoliječenja kupovinom lijekova u apotekama, kao i da li postoje nacionalne procedure za korišćenje antibiotika kojih su ljekari dužni da se pridržavaju?

Ovo iz razloga neadekvatne upotrebe lijekova koja stvara velike izazove u borbi protiv rezistentnih bakterija.

Poslaničko pitanje obrazložiću na sjednici posvećenju Poslaničkim pitanjima, a odgovor tražim i u pisanoj formi.

Poslanica Pozitivne Crne Gore

Azra Jasavić

Crna Gora

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ZDRAVLJA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	31. V	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/16-74/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Broj: 51-274/2016
Podgorica, 30.05.2016.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

- n/r generalnog sekretara mr Siniše Stankovića -

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Azre Jasavić

Azra Jasavić, poslanica u Skupštini Crne Gore, postavila je pitanje koje glasi:

1. Koje su mjere i kontrole preduzete u izmjeni kulture prepisivanja širokospektarnih i antimikrobnih sredstava samoliječenja kupovinom lijekova u apotekama, kao i da li postoje nacionalne procedure za korišćenje antibiotika kojih su ljekari dužni da se pridržavaju?

Ovo iz razloga neadekvatne upotrebe lijekova koja stvara velike izazove u borbi protiv rezistentnih bakterija.

U vezi sa postavljenim pitanjima daje se:

ODGOVOR

1. Po dostupnim podacima Crna Gora se ubraja u evropske zemlje s velikom potrošnjom antibiotika. U Crnoj Gori antibiotici se izdaju isključivo na recept ljekara, a sam način izdavanja antibiotika određuje Agencija za lijekove i medicinska sredstva pri registraciji lijeka.

Kontrolu primjene propisanog načina izdavanja antibiotika u apotekama vrši zdravstveno-sanitarna inspekcija Uprave za inspeksijske poslove. Zakonskom regulativom ograničeno je izdavanje antibiotika bez recepta, odnosno ljekarskog izvještaja, i za to su predviđene visoke zakonske kazne. Prepisivačka praksa i upotreba antibiotika prati se i na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene

zaštite. Pravilnikom o propisivanju lijekova propisana su ograničenja i procedure u propisivanju (na osnovu komisijskog nalaza ili odluke konzilijuma) posebno za rezervne antibiotike. Komisiji za lijekove dat je zadatak da preispita i po potrebi revidira postojeća ograničenja koja važe za pojedine antibiotike na Listi lijekova.

Kako bi se izmjenila kultura prepisivanja širokospektarnih i antimikrobnih sredstava u kontinuitetu su se preduzimale, i preduzimaju aktivnosti radi smanjenja neracionalne potrošnje antibiotika u borbi protiv porasta rezistencije, a u skladu sa preporukama SZO i Evropske unije.

- ✓ Agencija za lijekove medicinska sredstva od 2009. godine prati i analizira ukupnu potrošnju svih lijekova (antibiotika) na teritoriji Crne Gore i objavljuje godišnje izveštaje.
- ✓ Počevši od 2012. godine sprovode se kontinuirane kampanje za edukaciju opšte populacije o značaju antibiotika i posljedicama neracionalne upotrebe ovih lijekova.
- ✓ Održana je serija predavanja po dječijim vrtićima u Podgorici roditeljima jer je populacija djece predškolskog uzrasta posebno podložna respiratornim infekcijama, zbog čega je često insistiranje roditelja da ljekar propiše antibiotik.
- ✓ Organizovana je obuka za izabrane pedijatre sa teritorije cijele Crne sa ciljem da se u razgovoru sa roditeljima utiče na promjenu stava u pogledu korišćenje antibiotika.
- ✓ U svim zdravstvenim ustanovama i dječijim vrtićima je na vidnim mjestima prezentovan edukativni materijal sa jasnim porukama namjenjenim opštoj populaciji o svrsi i značaju racionalne upotrebe antibiotika.
- ✓ Upućeno je pismo svim farmaceutima i Farmaceutskoj komori sa edukativnim sadržajem o značaju propisnog izdavanja antibiotika.
- ✓ Tokom 2015 godine, NIKRA (Nacionalna Komisija za antimikrobnu rezistenciju) organizovala je seminare o racionalnoj upotrebi antibiotika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti za izabrane ljekare i izabrane pedijatre.
- ✓ U martu 2015. godine članovi NIKRE su sproveli Global PPS istraživanje u tri zdravstvene ustanove: Opštoj bolnici Bar, Opštoj bolnici Berane i Kliničkom centru Crne Gore, čiji su rezultati sa analizom i preporukama mjera radi racionalizacije potrošnje antibiotika poslali svim direktorima bolnica koje su u istraživanju učestvovala.
- ✓ U oktobru 2015.godine organizovan je Nacionalni sastanak za nadzor nad rezistencijom na antimikrobne lijekove kojem je prisutvovala većina direktora zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, nakon kojeg je

Ministarstvo zdravlja obavezalo zdravstvene ustanove da naprave šestomjesečne planove za racionalizaciju upotrebe antibiotika u svojim ustanovama.

Ministarstvo zdravlja je, kada su u pitanju nacionalne procedure za korišćenje antibiotika objavilo Nacionalne smjernice dobre kliničke prakse i to:

- ✓ Racionalna primjena antibiotika (2012 godina)
- ✓ Sepsa i septični šok (2012 godina)
- ✓ Antimikrobna profilaksa u hirurgiji (2014 godina)
- ✓ Tonzilofaringitis - dijagnostika i liječenje (2014 godina)

U vezi praćenja potrošnje a u sklopu realizacija aktivnosti iz Nacionalnog plana za racionalnu potrošnju 2012-2014 i

- ✓ Vodič za vršenje redovnih analiza u praćenju propisivanja lijekova u zdravstvenim ustanovama (2015 godina).

Ministarstvo zdravlja je formiralo Nacionalnu komisiju za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike (NIKRA), koja ima zadatak da ukaže na ozbiljnost i urgentnost problema rezistencije, mobiliše što veći broj stručnjaka iz različitih sektora radi unapređenja nadzora nad rezistencijom, prati primjenu antibiotika, promoviše racionalnu upotrebu antibiotika u svim sektorima, utiče na povećanje stepena higijene u bolnicama, kontroliše bolničke infekcije i organizuje edukaciju stručne i opšte javnosti.

Smjernice će se obnavljati svakih pet godina ili ranije, ukoliko bude postojao valjani razlog (npr. porast rezistencije, pojava novih antibiotika).

Institut za javno zdravlja Crne Gore, upravo završava Izvještaj o propisivačkoj praksi ljekara u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koji će biti dostavljen Ministarstvu zdravlja. Važan segment ovog Izvještaja će se odnositi na propisivačku praksu u odnosu na antibiotike. Ovaj dokument treba da ukaže kakva je praksa ljekara po pitanju propisivanja lijekova, a dalja dublja analiza ovih podataka, koja slijedi u narednom period do kraja godine, ukazaće na to koliko se uopšte lijekovi racionalno koriste, a posebno antibiotici.

Ministarstvo zdravlja je, na osnovu analize ZU Apoteke Crne Gore »Montefarm«, kojom je utvrđeno da je došlo do povećanog propisivanja određene grupe lijekova, koji se izdaju na teret sredstava FZO, a u količinama većim od mjesečnih potreba, upozorilo sve domove zdravlja i od rukovodioca tih ustanova aktima br. 404-377/2015 od 25.12.2015. godine i 29.12.2015. godine, zahtijevalo da se izvrši kontrola rada doktora u pogledu načina propisivanja lijekova uz navođenje grupe lijekova koji su nezakonito propisivani. Takođe je Fond za zdravstveno osiguranje aktom br. 404-377/2015 od 25.12.2015. godine obaviješten o povećanom propisivanju određene grupe

ljekova, koji se izdaju na recept, i zahtijevano je preduzimanje odgovarajućih mjera kontrole na suzbijanju neracionalnog propisivanja lijekova.

Po upozorenju Ministarstva zdravlja svi domovi zdravlja su dostavili povratne informacije o kontroli propisivanja lijekova.

Za uočene nepravilnosti u primjeni Pravilnika o obrascu i sadržini recepta, kriterijumima za klasifikaciju lijekova, kao i načinu propisivanja i izdavanja lijekova, Ministarstvo zdravlja je predložilo izmjenu i dopunu Pravilnika o izmjenama i dopunama ovog pravilnika, koji je usaglašen sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, radi procedure njegovog objavljivanja u »Služenom listu Crne Gore«.

Ministarstvo zdravlja će i u narednom periodu nastaviti sa aktivnostima usmjerenim ka racionalizaciji potrošnje antibiotika kao najvažnijoj mjeri usmjerenoj ka sprječavanju ubrzanog porasta rezistencije.

 MINISTAR,
Prof. dr. Budimir Šegrt
